

Г. Шчаглова

РЭМЕТАФАРЫЗАЦЫЯ ЯК СПОСАБ ІНТЭРПРЭТАЦЫІ
АЎТАРСКАЙ МЕТАФАРЫ Ў АНГЛАМОЎНЫМ ПЕРАКЛАДЗЕ
(на матэрыяле паэзіі Рыгора Барадуліна)

Рэметафарызацыя – гэта змяненне зыходнай метафары пры інтэрпрэтацыі з мовы арыгінала на іншую, што ажыццяўляецца праз сінанімічны пераклад.

Рэметафарызацыя актыўна выкарыстоўваецца перакладчыкамі, але лінгвістамі практычна не даследавана. Асобна па гэтай тэме навуковых прац няма, толькі некаторыя адрывістыя звесткі ў даследаваннях, прысвечаных тэорыі перакладу мастацкіх тэкстаў увогуле. Вывучэнне рэметафарызацыі вельмі актуальна для перакладчыкаў твораў мастацкай літаратуры.

Матэрыялам для даследавання з'яўляюцца англамоўныя пераклады творчасці Рыгора Барадуліна. Майстэрства слова ў гэтага паэта спалучаецца з вялікай духоўнасцю, і духоўны пачатак пераважае. Яго творы напоўнены самабытнымі і арыгінальнымі метафарами. Пераклад аўтарскай метафары звязаны з рашэннем цэлага шэрагу лінгвістычных, літаратуразнаўчых, культуралагічных і філасофскіх праблем.

Поўныя аналагі – гэта выказванні з іншай мовы, якія супадаюць па стылі, граматыцы і лексіцы з выказваннямі мовы арыгінала:

<i>Радасць туліць шчаку да рукі цішыні Ад самой дабрыні атрымаўшы заруку</i>		<i>Joy presses its cheek against the hands of silence When kindness gave it its sacred blessing</i>
--	--	---

Частковыя аналагі адрозніваюцца ў лексіцы або ў граматыцы. Сінанімічны пераклад выкарыстоўваецца менавіта ў частковых аналагах:

<i>А спакуса не спіць, і грузнее душа ад грахоў.</i>		<i>Temptation is alert and draws our souls Into the swamp of mortal sins.</i>
--	--	---

Рэметафарызацыя дазваляе захаваць метафарычнасць спосабу выказвання зыходнага зместу, але на іншых вобразах.

Рэметафарызацыя з'яўляецца адным з самых карэктных спосабаў перакладчыцкай трансфармацыі, аднак вымагае ад перакладчыка паэтычнага майстэрства, ведання нацыянальна-культурных архетыпаў мовы арыгінала.